

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๑๘.๑ / ๒๕๖๒

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร

ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

ล พศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การถ่ายรูปผู้มีบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีนครสกลนคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการถ่ายรูปผู้มีบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครองได้ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายรูปผู้มีบัตรประจำตัวประชาชน โดยกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรต้องคำนึงถึงคุณภาพของผลงานในอันที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนเป็นหลักและดำเนินการถ่ายรูปผู้มีบัตรแต่ละรายให้ได้สัดส่วน ขนาด และความคมชัดที่เหมาะสม ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมการปกครองได้ตรวจสอบพบว่า รูปถ่ายผู้มีบัตรของสำนักงานทะเบียนหลายแห่งมีการจัดภาพไม่เหมาะสม เช่น ถ่ายภาพเห็นครึ่งตัว รูปถ่ายเบลอ ไม่คมชัด เป็นต้น ประกอบกับกรมการปกครองได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบโปรแกรมการออกบัตรประจำตัวประชาชน โดยได้มีการนำเทคโนโลยีระบบการรู้จำใบหน้า (Face Recognition) มาใช้งานร่วมกับระบบการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือของผู้มีบัตรเพื่อนำอัตลักษณ์บุคคลมาใช้ในการพิสูจน์ยืนยันตัวตนและป้องกันการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาพใบหน้าของผู้มีบัตรตามระบบเทคโนโลยีระบบการรู้จำใบหน้า (Face Recognition) เป็นไปตามมาตรฐานสากลสำหรับการพิสูจน์ยืนยันตัวตนและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ จึงขอซักซ้อมการปฏิบัติในการถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ดังนี้

๑. กรณีผู้มีบัตรเป็นสตรีไทยมุสลิมซึ่งแต่งกายโดยมีผ้าคลุมใบหน้าหรือเป็นกลุ่มบุคคลที่นับถือลัทธิศาสนาอื่น ซึ่งต้องแต่งกายโดยมีผ้าโพกศีรษะ หรือมีเครื่องประดับบนศีรษะ เช่น ชาวไทยซิกข์ หรือแม่ชีในคริสต์ศาสนา เป็นต้น ก่อนจะถ่ายรูปให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้มีบัตรถอดผ้าคลุมใบหน้า ผ้าโพกศีรษะ หรือเครื่องประดับบนศีรษะออก โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นเรื่องการพิสูจน์ยืนยันตัวตนบุคคลให้ทราบ หากผู้มีบัตรไม่ประสงค์จะปฏิบัติโดยอ้างว่ามีความจำเป็นตามลัทธิศาสนาก็ให้อนุโลม แต่จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๖๖ ข้อ ๕ วรรคสาม โดยต้องให้ผู้มีบัตรเปิดให้เห็นใบหน้า หน้าผาก คิ้ว ตา จมูก ปาก และคาง

/ ๒. ปรับระดับความสูง...

๒. ปรับระดับความสูงของกล้องถ่ายรูปให้สัมพันธ์กับความสูงของผู้ขอมีบัตร โดยให้เส้นสีน้ำเงินที่ตัดกัน ๒ เส้นอยู่ประมาณปลายจมูก

๓. ขยายภาพที่เลนส์ตัวกล้องให้ตัวเลขแสดงความสูงติดกับเส้นสีเขียว ในกรณีที่ขยายภาพจากเลนส์แล้ว ตัวเลขความสูงยังไม่ติดเส้นสีเขียว ระบบมีตัวช่วยย่อหรือขยายภาพโดยมีกรกดปุ่ม - หรือ + (ดิจิทัลซูม)

๔. ปรับความคมชัดของรูปถ่ายด้วยการกดปุ่ม Auto focus

๕. สังเกตตัวช่วยด้านข้างกรอบภาพใบหน้า โดยจะแบ่งเป็น ๓ สี ได้แก่ สีแดง, สีเหลือง และสีเขียว โดยสีแดงหมายถึงคุณภาพยังไม่ดี สีเหลืองหมายถึงดีพอประมาณ และสีเขียวหมายถึงอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนี้

๕.๑ ความสว่าง เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าว่า มีตเกินไป หรือสว่างเกินไป ซึ่งระบบมีตัวช่วยโดยการเลื่อนแถวปรับความสว่าง หากต้องการให้ภาพสว่างขึ้นไปทางด้านขวา (ค่า +) หากต้องการลดความสว่างลงให้เลื่อนไปทางซ้าย (ค่า -)

๕.๒ การตรวจจับดวงตาด้านขวา เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านขวาหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา

๕.๓ การตรวจจับดวงตาด้านซ้าย เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านซ้ายหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา

๕.๔ การหันหน้า ซ้าย-ขวา เพื่อช่วยตรวจสอบให้ภาพใบหน้าสมดุล

๕.๕ การก้มหน้า - เงยหน้า เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าให้ได้ระดับระนาบ

๖. เมื่อกดชัตเตอร์ถ่ายรูปแล้ว ควรให้ผู้ขอมีบัตรตรวจสอบรูปถ่ายของตนในจอคอมพิวเตอร์ว่ามีความพึงพอใจในรูปถ่ายที่จะพิมพ์ลงบนบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ อย่างไรก็ตามที่จะดำเนินการผลิตบัตรประจำตัวประชาชนในขั้นต่อไป

๗. ให้หน่วยบริการจัดทำบัตรทุกแห่ง จัดทำพื้นที่สำหรับแต่งตัวให้แก่ประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน

๘. ให้ผู้บังคับบัญชาในระดับหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าฝ่าย ในกลุ่มงานหรือฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของอำเภอ และเทศบาล ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ถ่ายรูป ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อให้การจัดเก็บภาพใบหน้าเป็นไปตามมาตรฐานและประชาชนผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไชยวัฒน์ จุนถิระพงศ์)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน

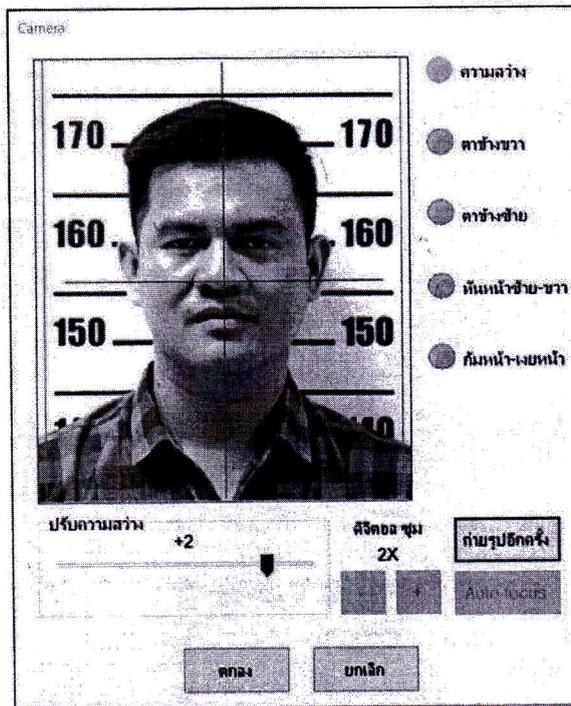
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร.๐-๔๒๗๑-๑๔๖๑

คำแนะนำการใช้งานระบบโปรแกรมถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน

ขั้นตอนการถ่ายรูปบัตรประจำตัวประชาชน

๑. ปรับระดับความสูงของกล้องถ่ายรูปให้สัมพันธ์กับความสูงของผู้ขอมีบัตร โดยให้เส้นสีน้ำเงินที่ตัดกัน ๒ เส้น อยู่ประมาณปลายจมูก

๒. ขยายภาพที่เลนส์ตัวกล้องให้ตัวเลขแสดงความสูงติดกับเส้นสีเขียว ในกรณีที่ขยายภาพจากเลนส์แล้ว ตัวเลข ความสูงยังไม่ติดเส้นสีเขียว ระบบมีตัวช่วยย่อหรือขยายภาพโดยการกดปุ่ม - หรือ + (ดิจิทัล ชุม)

๓. ปรับความคมชัดของรูปถ่ายด้วยการกดปุ่ม Auto focus

๔. สังเกตตัวช่วยด้านข้างกรอบภาพใบหน้า โดยจะแบ่งเป็น ๓ สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง และสีเขียว โดย สีแดง หมายถึงคุณภาพยังไม่ดี สีเหลืองหมายถึงพอประมาณ และสีเขียวหมายถึงอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนี้

๔.๑ ความสว่าง เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าว่า มีมืดเกินไป หรือ สว่างเกินไป ซึ่งระบบมีตัวช่วยโดยการ เลื่อนแถบปรับความสว่าง หากต้องการให้ภาพสว่างขึ้นให้เลื่อนไปทางด้านขวา (ค่า +) หากต้องการลด ความสว่างลงให้เลื่อนไปทางด้านซ้าย (ค่า -)

๔.๒ การตรวจจับดวงตาด้านขวา เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านขวาหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา

๔.๓ การตรวจจับดวงตาด้านซ้าย เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านซ้ายหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา

๔.๔ การหันหน้า ซ้าย-ขวา เพื่อช่วยตรวจสอบให้ภาพใบหน้าสมดุล

๔.๕ การก้มหน้า-เงยหน้า เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าให้ได้ระดับระนาบ

หมายเหตุ : อำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมในการถ่ายรูป เช่น กระจกเงา หวี เสื้อคลุม เป็นต้น พร้อมทั้งกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นภาพของผู้ขอมีบัตรขณะถ่ายรูปเพื่อจัดภาพ รูปใบหน้าของผู้ขอมีบัตรให้ได้ภาพที่ได้สัดส่วนและเหมาะสม

ตัวอย่างภาพถ่ายในบัตรประจำตัวประชาชน

ภาพถ่ายในระบบคอมพิวเตอร์

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๒๕๐๔

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

ด้วยกรมการปกครองได้รับการร้องเรียนจากที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาและแก้ไขปัญหาที่ทางราชการไม่ออกใบอนุญาตสุสานให้กับชาวไทยมุสลิม สภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับประเด็นที่สำนักทะเบียนหลายแห่งไม่อำนวยความสะดวกให้แก่สตรีไทยมุสลิมที่มีความประสงค์ถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีผ้าคลุมใบหน้า (ฮิญาบ) อยู่ด้วย ทำให้ได้รับความเดือนร้อน นอกจากนี้ ส่วนบัตรประจำตัวประชาชนได้ตรวจพบว่ารูปถ่ายผู้ขอมีบัตรของสำนักทะเบียนหลายแห่งซึ่งยังไม่ได้เปิดระบบให้บริการออกบัตรด้วยคอมพิวเตอร์ มีการจัดภาพไม่เหมาะสม เช่น ภาพศีรษะขาดไม่เห็นโครงผม หรือมีแต่ใบหน้าไม่เห็นคอไม่เห็นไหล่ เป็นต้น ซึ่งรูปในลักษณะดังกล่าวไม่เหมาะสมที่จะใช้ออกบัตรประจำตัวประชาชน ทั้งนี้ สาเหตุน่าจะเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ถ่ายรูปขาดความรอบคอบ ปฏิบัติงานด้วยความเลินเล่อโดยไม่มองภาพผ่านช่องมองภาพที่ตัวกล้องถ่ายรูป และไม่จัดภาพให้เหมาะสมก่อนจะกดชัตเตอร์เพื่อถ่ายรูป

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้นนั้นข้อเท็จจริงได้มีกฎกระทรวงและหนังสือสั่งการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรไว้ชัดเจนแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นไปโดยถูกต้องในแนวทางเดียวกัน และเป็นการป้องกันมิให้ประชาชนได้รับความเดือนร้อน จึงให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร สั่งอำเภอ กิ่งอำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ทุกแห่ง ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีผู้ขอมีบัตรเป็นสตรีไทยมุสลิมซึ่งแต่งกายโดยมีผ้าคลุมใบหน้าหรือเป็นกลุ่มบุคคลที่นับถือลัทธิศาสนาอื่น ซึ่งต้องแต่งกายโดยมีผ้าโพกศีรษะ หรือมีเครื่องประดับบนศีรษะ เช่น ชาวไทยซิกข์ หรือแม่ชีในคริสต์ศาสนา เป็นต้น ก่อนจะถ่ายรูป ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้ขอมีบัตร

ถอดผ้าคลุมใบหน้า ผ้าโพกศีรษะ หรือเครื่องประดับบนศีรษะออก โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในเรื่องการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลให้ทราบ หากผู้ขอมีบัตรไม่ประสงค์จะปฏิบัติโดยอ้างว่ามีความจำเป็นตามลัทธิศาสนา ก็ให้อนุโลมให้ แต่จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๔ วรรคสุดท้าย โดยต้องให้ผู้ขอมีบัตรเปิดให้เห็นใบหน้า หน้าผาก คิ้ว ตา จมูก ปาก และคาง

๒. ในการปฏิบัติหน้าที่ถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรต้องคำนึงถึงคุณภาพของผลงานในอันที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนเป็นหลัก โดยก่อนจะดำเนินการถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรแต่ละราย เจ้าหน้าที่ช่างถ่ายรูปจะต้องจัดตำแหน่งการยืนของผู้ขอมีบัตรให้อยู่กึ่งกลางระหว่างตัวเลขแสดงส่วนสูงบนผ้าฉากหลัง และจะต้องจัดภาพผู้ที่ถ่ายรูปด้วยการมองผ่านช่องมองภาพที่ตัวกล้องถ่ายรูป (สำหรับบัตรระบบเดิม) หรือจอภาพคอมพิวเตอร์ (สำหรับบัตรระบบใหม่) ให้ได้สัดส่วน ขนาดและความชัดที่เหมาะสม ตามแบบภาพตัวอย่างที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาในระดับหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้างานในฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของอำเภอ กิ่งอำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้ทำหน้าที่ช่างถ่ายรูป ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามแนวทางของกฎระเบียบและหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพราะจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบหากเกิดความผิดพลาดขึ้นจากผลการปฏิบัติงานในเรื่องนั้น ๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

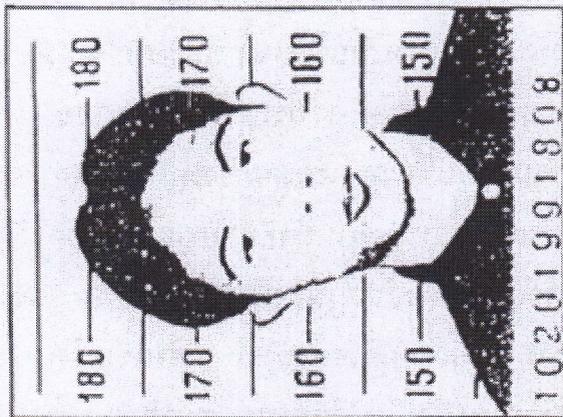
ขอแสดงความนับถือ
ไพโรจน์ พรหมสาส์น
(นายไพโรจน์ พรหมสาส์น)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. (๐๒) ๒๘๑๕๔๑๕

ตัวอย่าง

ภาพถ่ายในบัตรระบบคอมพิวเตอร์

ภาพถ่ายในบัตรระบบเดิม